

ISSN 2959-1953
ISSN 2959-1961
<https://osvita.eeipsy.org>
<https://doi.org/10.38014/osvita.2023.92.20>

БОДНАР Л.А.

кандидат медичних наук, доцент,
Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна

ЖИВОТОВСЬКА Л.В.

доктор медичних наук, професор,
Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна

СКРИПНІКОВ А.М.

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри психіатрії,
наркології та медичної психології,
Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна

БОЙКО Д.І.

кандидат медичних наук, доцент,
Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна

ВОРОДЮХІНА А.К.

кандидат медичних наук, доцент,
Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна

БОДНАР В.А.

кандидат медичних наук, доцент,
Полтавський державний медичний
університет, м. Полтава, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ «РІВНИЙ-РІВНОМУ» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

BODNAR L.A., ZHYVOTOVSKA L.V., SKRYPNIKOV A.M., BOIKO D.I., VORODYUKHINA A.K., BODNAR V.A. **Prospects of the Peer-to-Peer Method in Higher Medical Education.** *Modern society has new requirements for education, excluding the training of young people who can make critical decisions, find a way to communicate in a new environment, and effectively establish new relationships in a dynamic world. Personality characteristics, including independence, creativity, activity, the ability to adapt to rapid changes, become the most important at the present stage, wherein the forma-*

tion of such features requires new approaches to the learning process. The implementation of interactive teaching methods contributes to the creation of additional opportunities for the renewal of content and teaching methods, as well as the expansion of knowledge. The Peer-to-Peer principle is one of the newest methods of interactive education. This approach is based on specific interaction and special transfer of information, and is a technology of sociological and pedagogical influence, a method of forming a personality who can make decisions independently, be responsible for himself/herself, own life and behavior. The peer-to-peer method, or Peer-to-Peer learning, is defined as a process that involves people of approximately the same age who have the same social status or similar abilities. That is, students take on the role of teachers for their peers. This technique encourages students to actively participate in the learning process, develops critical thinking, promotes effective interaction, develops intrinsic motivation to study the discipline, and, as a result, improves learning outcomes. It has also been established that the Peer-to-Peer method provides the peer teacher with greater self-efficacy in developing clinical and teaching skills, allowing them to become a role model with the motivation to benefit others and improve as a future doctor. In the article, the authors analyzed the main forms of Peer-to-Peer method abroad and in Ukraine, and also identified the prospects for the implementation of this method in the educational process of higher medical school. The use of the Peer-to-Peer method in higher medical education institutions has shown feasibility and effectiveness. This method has a positive impact on students' academic performance, confidence and satisfaction with the learning process, and has the potential to transform traditional teaching approaches with a consequent improvement in the quality of medical education. Therefore, tertiary medical schools should consider incorporating this method into their educational strategies to improve student learning outcomes.

Key words: *higher medical education, interactive methods, Peer-to-Peer method.*

БОДНАР Л.А., ЖИВОТОВСЬКА Л.В., СКРИПНІКОВ А.М., БОЙКО Д.І., ВОРОДЮХІНА А.К., БОДНАР В.А. **Перспективи застосування Методу «Рівний-Рівному» у закладах вищої медичної освіти.** *Сучасне суспільство висуває нові вимоги до*

освіти, однією із яких є підготовка молодих людей, спроможних приймати критичні рішення, знаходити спосіб спілкування в новому оточенні, ефективно встановлювати нові стосунки у динамічному сьогоденні. Самостійність, творчість, активність, здатність адаптуватися до стрімких змін – ці риси особистості стають найважливішими на сучасному етапі, а їх формування потребує реалізації нових підходів до процесу навчання. Впровадження інтерактивних методів навчання, сприяє створенню додаткових можливостей для оновлення змісту та методів викладання, а також поширення знань. Одним з новітніх методів інтерактивної освіти є принцип «Рівний-Рівному», що базується на специфічній взаємодії, особливий передачі інформації, і є технологією соціолого-педагогічного впливу, методом формування особистості, здатної приймати рішення самостійно, нести відповідальність за себе, власне життя і поведінку. Метод «Рівний-Рівному», або взаємне навчання, визначається як процес, в який залучені «люди приблизно однакового віку, які мають таке ж соціальне становище або аналогічні здібності». Тобто студенти беруть на себе роль викладачів для своїх однолітків. Така техніка заохочує студентів до активної участі у процесі навчання, розвиває критичне мислення, сприяє ефективній взаємодії, розвиває внутрішню мотивацію до вивчення дисципліни, і, як наслідок, поліпшує результати навчання. Також встановлено, що метод «Рівний-Рівному» забезпечує для викладача-однолітка більшу самоефективність в розвитку клінічних та педагогічних навичок, дозволяє стати зразком для наслідування з мотивацією приносити користь іншим і удосконалюватися як майбутній лікар. В статті проаналізовано основні форми застосування методу «Рівний-Рівному» за кордоном і в Україні та визначено перспективи впровадження цього методу в освітній процес вищої медичної школи. Застосування методу «Рівний-Рівному» у закладах вищої медичної освіти показало багатообіцяючі результати щодо підвищення залученості студентів і результатів навчання. Цей метод позитивно впливає на академічну успішність студентів, впевненість і задоволення від процесу навчання, а також має потенціал для трансформації традиційних підходів до викладання з подальшим підвищенням якості медичної освіти. Доведено, що взаємне викладання у медичній освіті є доцільним та ефективним. Тому вищим медичним

навчальним закладам слід розглянути питання про включення цього методу у свої освітні стратегії з метою покращення результатів навчання своїх студентів.

Ключові слова: вища медична освіта, інтерактивні методи, метод «Рівний-Рівному».

Вступ. Сучасне суспільство висуває нові вимоги до освіти, однією із яких є підготовка людей, спроможних приймати критичні рішення, знаходити спосіб спілкування в новому оточенні, ефективно встановлювати нові стосунки у динамічному сьогоденні. Самостійність, активність, творчість, здатність адаптуватися до стрімких змін – ці риси особистості стають найважливішими на сучасному етапі, а їх формування потребує реалізації нових підходів до процесу навчання.

Реформування системи освіти в Україні орієнтує викладачів на відмову від авторитарного стилю навчання на користь гуманістичного підходу й застосування методів, що сприяють розвитку творчих засад особистості з урахуванням її індивідуальних особливостей (Боднар та ін., 2023).

Інтерактивні методи навчання є саме таким перспективним підходом, впровадження якого сприяє створенню додаткових можливостей для оновлення змісту та методів викладання, а також поширення знань (Животовська та ін., 2023).

Інтерактивні методи навчання, на відміну від традиційних, базуються на активній взаємодії учасників навчального процесу, при цьому основна увага приділяється взаємодії здобувачів освіти між собою. Такий підхід дозволяє активізувати навчальний процес, зробити його цікавішим та менш втомлюваним для учасників (Пишко, 2014; Naqee et al., 2022).

Одним з новітніх методів інтерактивної освіти є принцип «рівний-рівному», що базується на специфічній взаємодії, особливій передачі інформації, і є технологією соціолого-педагогічного впливу, методом формування особистості, здатної приймати рішення самостійно, нести відповідальність за себе, власне життя і поведінку. «Рівний-рівному» є поширеною концепцією навчання у розвинутих країнах, заснованою на особливому підході, налагодженому каналі комунікацій, специфічній методології, філософії і стратегії. В українському освітньому просторі цей метод також набуває популярності, однак застосовується ще не так широко.

Мета дослідження. Проаналізувати основні форми застосування методу «рівний-рівному» в Україні і за кордоном та визначити перспективи його впровадження в освітній процес вищої медичної школи.

Основна частина. Навчання за принципом «рівний-рівному» – особлива взаємодія, коли люди передають знання, формують настановлення і сприя-

ють формуванню навичок серед рівних собі за віком і соціальним статусом, людей із подібними інтересами.

Система взаємного навчання вперше була розроблена професором фізики Гарвардського університету Еріком Мазуром (Eric Mazur, 1990) після того, як він зрозумів, що студенти-фізики не засвоюють ключові поняття під час занять. Щоб полегшити процес засвоєння матеріалу, Мазур запропонував метод, який передбачав представлення студентами альтернативних точок зору, яких він не наводив на своїх традиційних лекціях. Він виявив, що студенти навчаються краще, коли критично обмірковують проблеми та обговорюють альтернативні моделі. В такий спосіб студенти краще запам'ятовували матеріал та швидше вчилися. Тобто, навчання з однолітками досягало своєї мети, «перевертаючи» заняття і створюючи середовище навчання, орієнтоване на студентів (Crouch, & Mazur, 2001).

Метод «рівний-рівному», як спосіб навчання однолітків та людей, рівних за певними ознаками, має свої переваги і недоліки. До переваг можна віднести: знання цінностей і вимог соціальної групи, у якій здійснюється спілкування; високий ступінь довіри; рівність у взаєминах; схожий внутрішній світ, досвід, схоже ставлення до проблеми; однаковий рівень (освітній, культурний, соціальний тощо); молоді люди розуміють один одного, використовуючи невербальні та вербальні засоби спілкування (наприклад, сленг); підвищена самооцінка та впевненість у собі; почуття власної гідності та віри в себе не тільки в молодих інструкторів, які виступають у ролі викладачів, а й у тих, з ким вони працюють. Серед слабких сторін цього методу можна виокремити спотворення інформації під час її передачі іншим, недостатній життєвий досвід молодих людей-«викладачів»; обмеженість знань з певних питань, які цікавлять однолітків, вік (людина ще не пережила того, про що говорить, її не сприймають як експерта в певній ситуації, проблемі); складність контролю та вимірювання результатів застосування методу.

Для досягнення якості медичної освіти одним із засобів педагогічного втручання є метод «рівний-рівному», або взаємне навчання, коли студенти беруть на себе роль викладачів для своїх однолітків. Навчання однолітків визначається як освітній процес, що здійснюється людиною того ж віку, або має таке ж соціальне становище або ті ж здібності, що й інші люди в групі та використовується в усьому світі як на додипломному, так і післядипломному етапі медичної освіти.

В науковій літературі доведено, що взаємне навчання є ефективним і для студентів-наставників, і для студентів-учнів. Існує безліч переваг навчання «рівний-рівному» в медичній освіті, які детально описані різними авторами. Вважається, що поряд з професійним навчанням під керівництвом досвідченого викладача-практика взаємне навчання може принести багато користі.

По-перше, процес викладання колегами-однолітками забезпечує комфортне навчальне середовище для вивчення та розуміння різних галузей медицини. Наприклад, студенти охочіше обговорюють етичні дилеми з однолітками, а не з викладачами, оскільки почуваються менш заляканими. Крім того, було доведено, що запам'ятовування та застосування знань, а також академічна успішність значно покращуються під час викладання під керівництвом однолітків порівняно з лекційним навчанням. Такі результати можна пояснити підвищенням мотивації студентів, які навчаються під керівництвом однолітків, оскільки таке навчання забезпечує цікавий, альтернативний спосіб отримання знань, а також забезпечує певний ступінь соціалізації між однолітками та створення рольових моделей. Таким чином, студенти отримують академічні, мотиваційні та соціальні переваги від навчання під керівництвом однолітків.

По-друге, викладання під керівництвом однолітків дає значні переваги самим студентам-наставникам, які залучені до освітнього процесу. Наділення студентів-наставників відповідальністю за навчання інших надає чудові можливості для розвитку їхніх лідерських, презентаційних та організаційних навичок, які є ключовими елементами клінічної практики. Крім того, викладання дозволяє наставнику отримувати та надавати зворотний зв'язок, що важливо для підвищення рівня власної навченості та впевненості в собі. Ці навички можна передавати, що зрештою покращить набуття студентами-медиками професійних компетентностей. Крім того, студенти-медики початкових курсів відзначають, що взаємне навчання з однолітками при вивченні загальної анатомії покращує їхні комунікативні здібності. Це важливий висновок, оскільки культура спілкування вважається життєво необхідною у медичній професії та, як було показано, впливає на задоволеність пацієнтів та прихильність до лікування. Таким чином, студенти-наставники отримують користь, розвиваючи лідерські, емоційні та комунікативні навички.

Окрім того, навчання під керівництвом колег-однолітків не тільки полегшує навантаження, пов'язане з організацією роботи професійних викладачів, розкладом та місцем проведення занять для студентів, але і є ефективним способом підтримки освітніх програм з медицини в умовах нестачі різних форм ресурсів. Тому в цьому аспекті активне залучення студентів у навчальний процес в якості викладачів можна розглядати як економічно ефективний спосіб забезпечення належного рівня освіти ([Allikmets](#), & [Vink](#), 2016).

Окрім зазначених вище переваг, підхід «рівний-рівному» усуває бар'єри у спілкуванні, робить навчання неформальним, дозволяє «студенту» і «викладачу» краще розуміти потреби і мотивацію одне одного, дає можливість ставити «нескромні» запитання і з'ясовувати тонкі подробиці, а значить, глибше інтегрувати знання або навички в особистість учасника процесу навчання,

дозволяє передавати особистий досвід, не формалізований у вигляді курсу навчання, а «від себе». Мотивація «вчителя»-інструктора може передаватися «учневі», а ентузіазм, з яким він ділиться досвідом, робить знання емоційними і такими, що запам'ятовуються. Оскільки навчання студентів-медиків є постійно динамічним процесом, даний підхід корисно враховувати при вдосконаленні програм навчання медиків. Вважається, що колегіальне навчання перевершує традиційні способи навчання в медичній освіті (Avonts, et al., 2023; Chen, et al., 2023; Fakoya, Ndrjo, & McCarthy KJ., 2023).

Формами навчання за принципом «рівний-рівному» можуть бути короткотривалі семінари з використанням інтерактивних методів (від декількох годин до декількох днів), тренінги (від трьох днів і більше), неформальні бесіди (один на один), консультації студентів старших курсів для молодших, спільні клінічні розбори, заняття з обміну порадами щодо навчання та іспитів та обмін організованими навчальними нотатками тощо.

Так, описані переваги занять у вигляді семінарів для студентів – це проєкт навчання у невеликих групах, у якому студенти старших курсів навчають студентів молодших курсів, використовуючи Whiteboard (біла дошка) та інтерактивні заняття, щоб полегшити розуміння концепцій у комфортній обстановці. Повільний темп та інтерактивний стиль викладання сприяли розумінню навчального матеріалу. Викладання на дошці було ефективнішим, ніж у PowerPoint, оскільки було цікавим і представляло інформацію в простій для розуміння формі. Студенти повідомляли про покращення своїх результатів навчання завдяки підтримці старшокурсників, а також підвищенню впевненості та мотивації. Цей успіх зумовлений інноваційними методами та створеним дружнім середовищем навчання, що не лише забезпечило більшу глибину розуміння, а й позитивно вплинуло на благополуччя студентів. Тому студентські семінари за принципом «рівний-рівному» – це стратегія взаємного навчання, що легко реалізується та допомагає зрозуміти складні теми. Перевагу викладання за допомогою дошки, а не PowerPoint, можна розглядати загалом у медичній освіті, щоб покращити поширення знань у невеликих групах (Keith, & Owen, 2017).

Також пропонується створення експериментального мистецтва, яке у клінічній роботі дає студентам можливість набути самосвідомості та покращити своє емпатичне розуміння пацієнтів. Створені студентами витвори мистецтва можуть надалі використовуватися як навчальний матеріал для інших студентів. Так, студенти створювали вірші та арт-об'єкти, засновані на своєму досвіді спостереження за пацієнтами, які страждали від болю та хвороб. Для виставки було обрано двадцять творів мистецтва та рефлексивні написи, що їх супроводжували. Інші студенти переглядали виставку та створювали свої власні об'єкти, ґрунтуючись на своїй емоційній реакції на один з творів,

вибраний з виставки. Поєднання перегляду творів мистецтва однолітків та створення своїх творів мистецтва у відповідь призвело до емпатичного сприйняття болю та страждань пацієнта, а також до розуміння цінності стосунків між лікарем та пацієнтом (Jordan Potash, & Julie Chen, 2014)

Крім того, пропонується застосовування телемедицини, як однієї із форм взаємного навчання. У пілотному дослідженні оцінювалася корисність та придатність онлайн-месенджерів та обміну теоретичною та практичною медичною інформацією з психіатрії. Це партнерство дозволило студентам з обох сторін використовувати освітні ресурси з психіатрії, що знаходяться в розпорядженні іншої сторони, за межами стандартного контексту медичної освіти, та мало переваги для студентів-медиків у різних локаціях, використовуючи з цією метою телемедицину (Roxanne Keynejad, 2013). Це пілотне дослідження представляє інноваційний, економічно ефективний підхід до міжнародної медичної освіти, що наразі ще недостатньо використовується, але був би доцільним особливо в період війни та дистанційного навчання для студентів-іноземців.

Застосування методу «рівний-рівному» у закладах вищої медичної освіти є доцільним та ефективним. Описаний метод заохочує студентів брати активну участь у процесі навчання, розвиває критичне мислення та впевненість, позитивно впливає на академічну успішність та формування професійних компетентностей.

Висновки. Метод «рівний-рівному» має потенціал для трансформації традиційних підходів до викладання з подальшим підвищенням якості медичної освіти. Тому вищим медичним навчальним закладам слід розглянути можливість включення цього методу у свої освітні стратегії з метою покращення результатів навчання студентів. Однак, необхідні подальші дослідження для вивчення довгострокових ефектів описаної методики та її ефективності при навчанні різним медичним дисциплінам.

Список використаних джерел:

1. Боднар Л.А., Скрипніков А.М., Животовська Л.В., Бойко Д.І., Вородюхіна А.К., Боднар В.А. Інтерактивні технології навчання при підготовці здобувачів вищої медичної освіти. Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Полтава, 2023 – С.29-33
2. Животовська Л.В., Бойко Д.І., Васильєва Г.Ю., Боднар Л.А. (2023). Реалізація компетентнісного підходу в процесі підготовки лікарів інтернів до професійної діяльності. Медична освіта за новими стандартами: виклики та інтеграція в міжнародний освітній простір. Матеріали навч. наук. конф. з міжнар. участю. Полтава, С. 68-70.

3. Пишко О. Л. (2014) Інтерактивні методи навчання як спосіб розвитку творчих здібностей учнів на уроках історії та правознавства. Народна освіта. Електронне наукове фахове видання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2257
4. Claire Keith, & Katherine Owen. (2017). How does attending PowerPoint free peer to peer teaching impact student experiences at medical school? Downloadable Article 2017 in v6 n3 (20170801)
5. Crouch, C., & Mazur, E. (2001). Peer Instruction: Ten Years of Experience and Results. *American Journal of Physics*, 69, 970-977.
6. Fakoya AOJ, Ndrio M, & McCarthy KJ. (2023). Facilitating Active Collaborative Learning in Medical Education; a Literature Review of Peer Instruction Method. *Adv Med Educ Pract* 2023 Oct 3;14:1087-1099. doi: 10.2147/AMEP.S421400.
7. Haque U, Naeem A, Wang S, Espinoza J, Holovanova I, Gutor T, Bazyka D, ..., Nguyen UDT. (2022). The human toll and humanitarian crisis of the Russia-Ukraine war: the first 162 days. *BMJ Glob Health*. 2022 Sep;7(9): e009550. doi: 10.1136/bmjgh-2022-009550.
8. Jordan Potash, & Julie Chen. (2014). Art-mediated peer-to-peer learning of empathy. *Article 2014 in the clinical teacher* v11 n5 (201408): 327-31
9. Julie Yun Chen, Tai Pong Lam, Ivan Fan Ngai Hung, Albert Chi Yan Chan, Weng-Yee Chin, Christopher See & Joyce Pui Yan Tsang. (2023). Peer-to-peer clinical teaching by medical students in the formal curriculum. *TAPS* 2023, 8(4), 13-22 <https://doi.org/10.29060/TAPS.2023-8-4/OA3093>
10. Marijke Avonts, Katrien Bombeke, Nele R. Michels, Olivier M. Vanderveken & Benedicte Y. De Winter. (2023). How can peer teaching influence the development of medical students? a descriptive, longitudinal interview study. *BMC Medical Education* volume 23, Article number: 861
11. Roxanne Keynejad, Faisal R Ali, Alexander E T Finlayson, Jibriil Handuleh Gudon Adam, Jordan S T Bowen, Andrew Leather, Simon J Little, & Susannah Whitwell. (2013). Telemedicine for Peer-to-Peer Psychiatry Learning between U.K. and Somaliland Medical Students. *Academic Psychiatry* v37 n3 (May 2013): 182-186
12. Silvia Allikmets & Jasper P Vink. (2016). The benefits of peer-led teaching in medical education. *Adv Med Educ Pract*. 2016; 7: 329-330. doi: 10.2147/AMEP.S107776

Transliteration of References:

1. Bodnar, L.A., Skrypnikov, A.M., Zhyvotovs'ka, L.V., Boyko, D.I., Vorodyukhina, A.K. & Bodnar, V.A. (2023). Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya pry pidhotovtsi zdobuvachiv vyshchoyi medychnoyi osvity. [Interactive learning technologies in the preparation of applicants for higher medical education].

- Aktual'ni pytannya lnhvistyky, profesiynoyi lnhvodydaktyky, psykhohohiyi i pedahohiky vyshchoyi shkoly. Materialy VIII Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi. Poltava, 29-33 (in Ukr.).
2. Zhyvotovska, L.V., Boiko, D.I., Vasylieva, H.Yu. & Bodnar, L.A. (2023). Realizatsiia kompetentnisnoho pidkhodu v protsesi pidhotovky likariv interniv do profesiinoi diialnosti. [Implementation of a competence-based approach in the process of teaching interns to work professionally]. Medychna osvita za novymy standartamy: vyklyky ta intehtatsiia v mizhnarodnyi osvittiiyi prostir. Materialy navch. nauk. konf. z mizhnar. uchastiu. Poltava, 68-70 (in Ukr.).
 3. Pyshko, O. L. (2014). Interaktyvni metody navchannya yak sposib rozvytku tvorchykh zdbnostey uchniv na urokakh istoriyi ta pravoznavstva. [Interactive Teaching Methods as a Way to Develop Students' Creative Abilities in History and Law Lessons]. Narodna osvita. Elektronne naukovе fakhove vydannya. Retrieved from: http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2257 (in Ukr.).
 4. Claire Keith, & Katherine Owen. (2017). How does attending PowerPoint free peer to peer teaching impact student experiences at medical school? Downloadable Article 2017 in v6 n3 (20170801)
 5. Crouch, C., & Mazur, E. (2001). Peer Instruction: Ten Years of Experience and Results. American Journal of Physics, 69, 970-977.
 6. Fakoya AOJ, Ndrio M, & McCarthy KJ. (2023). Facilitating Active Collaborative Learning in Medical Education; a Literature Review of Peer Instruction Method. Adv Med Educ Pract 2023 Oct 3;14:1087-1099. doi: 10.2147/AMEP.S421400.
 7. Haque U, Naeem A, Wang S, Espinoza J, Holovanova I, Gutor T, Bazyka D, ..., Nguyen UDT. (2022). The human toll and humanitarian crisis of the Russia-Ukraine war: the first 162 days. BMJ Glob Health. 2022 Sep;7(9): e009550. doi: 10.1136/bmjgh-2022-009550.
 8. Jordan Potash, & Julie Chen. (2014). Art-mediated peer-to-peer learning of empathy. Article 2014 in the clinical teacher v11 n5 (201408): 327-31
 9. Julie Yun Chen, Tai Pong Lam, Ivan Fan Ngai Hung, Albert Chi Yan Chan, Weng-Yee Chin, Christopher See & Joyce Pui Yan Tsang. (2023). Peer-to-peer clinical teaching by medical students in the formal curriculum. TAPS 2023, 8(4), 13-22 <https://doi.org/10.29060/TAPS.2023-8-4/OA3093>
 10. Marijke Avonts, Katrien Bombeke, Nele R. Michels, Olivier M. Vanderveken & Benedicte Y. De Winter. (2023). How can peer teaching influence the development of medical students? a descriptive, longitudinal interview study. BMC Medical Education volume 23, Article number: 861
 11. Roxanne Keynejad, Faisal R Ali, Alexander E T Finlayson, Jibriil Handuleh Gudon Adam, Jordan S T Bowen, Andrew Leather, Simon J Little, & Susannah Whitwell. (2013). Telemedicine for Peer-to-Peer Psychiatry Learning between U.K. and Somaliland Medical Students. Academic Psychiatry v37 n3 (May 2013): 182-186

12. Silvia Allikmets & Jasper P Vink. (2016). The benefits of peer-led teaching in medical education. *Adv Med Educ Pract.* 2016; 7: 329-330. doi: 10.2147/AMEP.S107776

Отримано 12.02.2024
Рецензовано 18.02.2024
Доопрацьовану версію отримано 20.02.2024
Прийнято до друку 24.02.2024

LESIA BODNAR

PhD, Associate Professor, Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0032-8853>

E-mail: bod.lesya@gmail.com

LILIA ZHYVOTOVSKA

Doctor of Medical Sciences, Professor, Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1469-060X>

E-mail: lzhyvotovska@gmail.com

ANDRII SKRYPNIKOV

Doctor of Medical Sciences, Professor, Head of the Department of Psychiatry, Narcology and Medical Psychology, Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1562-9421>

E-mail: professorsan1963@gmail.com

DMYTRO BOIKO

PhD, Associate Professor, Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7336-0822>

E-mail: bojko998@gmail.com

ALLA VORODYUKHINA

PhD, Associate Professor, Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3947-5153>

E-mail: poltavavirus@gmail.com

VADYM BODNAR

PhD, Associate Professor, Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1277-9344>

E-mail: bodnar.vadym@gmail.com

PROSPECTS OF THE PEER-TO-PEER METHOD IN HIGHER MEDICAL EDUCATION

* публікація здійснена за підтримки СЄІП (Україна - Франція) та БФ «Освіта: майбутнє»